

Publikacja jest zgodna z wymaganiami podstawy programowej, obowiązującymi na maturze pisemnej z języka polskiego w roku szkolnym 2017/2018.

Autor: Marta Zdanowska
Ilość stron: 32

ZAWARTOŚĆ E-BOOKA

POZNAJEMY ROZPRAWKĘ

KLUCZOWE ZASADY ROZPRAWKI

ROZPRAWKA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM - WSKAZÓWKI DLA ZDAJĄCEGO

ROZPRAWKA NA POZIOMIE ROZSZERZONYM - WSKAZÓWKI DLA ZDAJĄCEGO

PODSUMOWANIE

Witajcie!

Rozprawka jest nieodłącznym elementem pisemnego egzaminu maturalnego z języka polskiego. My wiemy, jak powinna wyglądać **dobra rozprawka**, wiemy również, że i Wy to wiecie. Uznaliśmy zatem, że damy Wam materiał, dzięki któremu **przypomnicie sobie i utrwalicie zdobytą wiedzę**. Dzięki zebranych w nim **informacjom i bardzo przystępnej formie**, którą wybraliśmy, nasz ebook pozwoli Wam z **łatwością** podejść do napisania rozprawki maturalnej na **obu poziomach** i zdobyć możliwie największą ilość punktów na egzaminie maturalnym.

W naszej publikacji znajdziecie wskazówki:

- jakie są typy rozprawki i jak je rozróżnić
- jak poprawnie przeanalizować temat i we właściwy sposób go rozwinąć
- jakie czynności krok po kroku wykonać
- jak uniknąć najczęściej popełnianych błędów
- jak najlepiej wykorzystać posiadaną wiedzę i umiejętności, aby zdobyć możliwie najwięcej punktów

i wiele innych ciekawych i przydatnych treści. Jesteśmy przekonani, że korzystanie z naszego ebooka i zastosowanie się do zawartych w nim porad, pozwoli nabrać Wam niezbędnej **pewności siebie** i przybliży Was do **sukcesu** na egzaminie pisemnym z języka polskiego.

Zawsze możecie liczyć na naszą pomoc i wsparcie. Znajdziecie nas na naszej [fejsbukowej grupie](#) wsparcia dla maturzystów. Chętnie odpowiemy na wszelkie pytania oraz rozwiemy wątpliwości.

A zatem, zaczynamy...

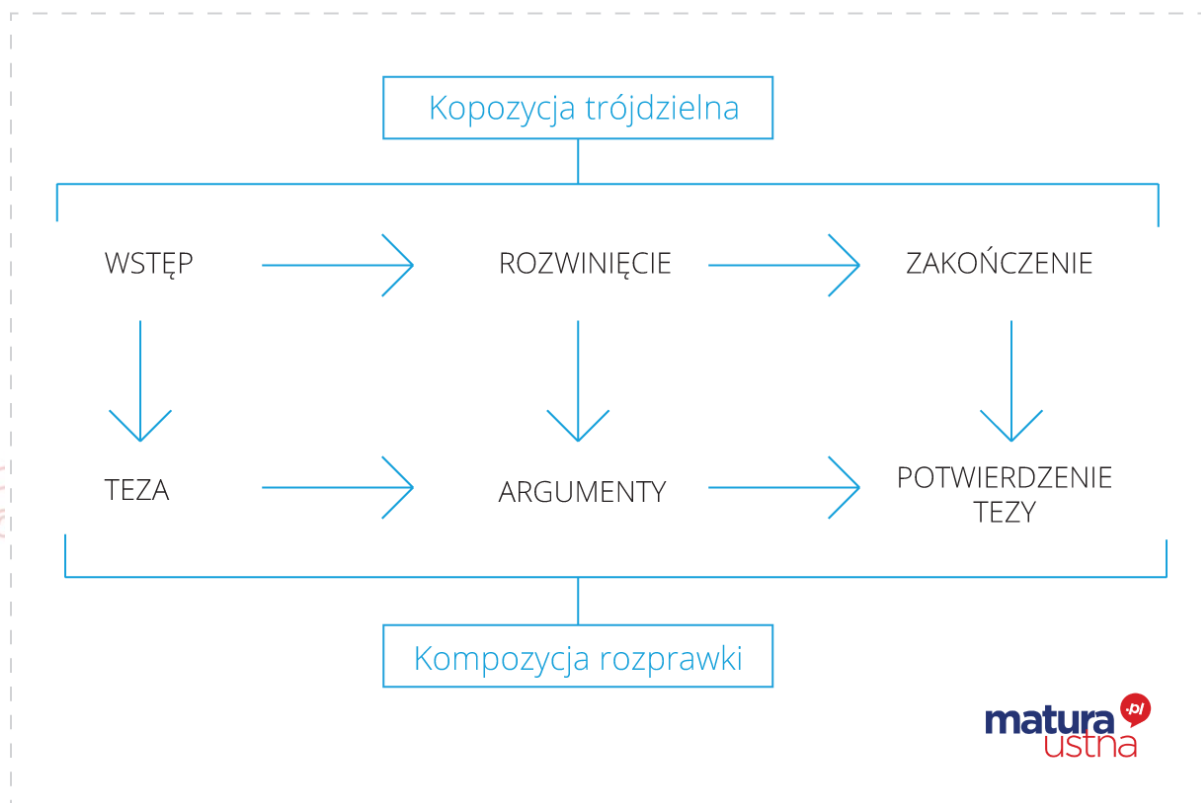

POZNAJEMY ROZPRAWKĘ

Czym jest rozprawka?

Rozprawka – to pisemna forma wypowiedzi, rozważania na określony temat. Jej nazwa pochodzi od czasownika "rozprawiać". Składa się ze wstępu (tezy/hipotezy), rozwinięcia (argumentów), zakończenia (potwierdzenia tezy lub potwierdzenia/obalenia hipotezy).

Rozprawka jest zatem najtrudniejszą formą wypowiedzi, ponieważ wymaga od Ciebie udowodnienia jakiegoś zagadnienia czy też rozwiązania problemu. W swojej rozprawce musisz wykazać się właściwym zrozumieniem tematu oraz logicznym myśleniem, dobierając argumenty tak, aby w pełni uzasadnić postawioną tezę, przekonać do niej i wyjaśnić wszelkie wątpliwości.

Ponadto pamiętaj, że rozprawka jest formą wypowiedzi, która ma bardzo ściśle określone reguły kompozycyjne.

ROZPRAWKA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM - WSKAZÓWKI DLA ZDAJĄCEGO

W tej części rozkładamy proces pisania rozprawki na części pierwsze. Opiszę Ci tutaj jak krok po kroku przeanalizować temat, zaplanować i napisać rozprawkę podczas pisania matury na poziomie podstawowym.

Rozprawka problemowa – poziom podstawowy

Jak napisać rozprawkę problemową? Wskazówki dla zdającego

Jednym z wymagań na maturze pisemnej z języka polskiego jest napisanie rozprawki problemowej. Twoim zadaniem będzie przedstawienie w pracy **rozwiązania problemu** postawionego w poleceniu w odniesieniu do załączonego tekstu literackiego.

Czym jest rozprawka problemowa?

Rozprawka to wypowiedź, w której prezentujesz swój tok rozumowania, wnioskowania i uzasadniania wobec postawionego problemu. By przekonać czytającego do swoich racji, musisz coś udowodnić. Aby poprawnie zredagować rozprawkę, powinieneś:

- zająć stanowisko wobec problemu wskazanego w temacie, czyli **postawić tezę** (lub hipotezę)
- uzasadnić przyjęte stanowisko – czyli przywołać trafne **argumenty** i zobrazować je odpowiednimi **przykładami** z załączonego utworu i innych wybranych tekstów kultury
- w podsumowaniu przedstawić ostateczne **rozwiązanie problemu**

W wypracowaniu należy odwołać się nie tylko do podanego utworu literackiego lecz także do innych tekstów kultury, dlatego też **do napisania rozprawki powinieneś bardzo dobrze i szczegółowo znać lektur obowiązkowe (z gwiazdką) zarówno z zakresu gimnazjum jak i liceum**. Najnowsze opracowania lektur z gwiazdką, dzięki którym przygotujesz się zarówno do matury ustnej jak i pisemnej znajdziesz w [NASZYM SKLEPIE](#).

Pamiętaj, że jeśli do zadania dołączony jest fragment lektury oznaczonej w podstawie programowej gwiazdką – w wypracowaniu masz obowiązek odwołać się również do całości utworu!

Przejdźmy teraz przez 6 etapów, które pozwolą Ci na napisanie poprawnej rozprawki maturalnej, zgodnej z wymaganiami egzaminacyjnymi.

Etap pierwszy: uważnie przeanalizuj temat rozprawki.

Temat ma stałą formułę i zawiera:

- polecenie wskazujące problem do rozważenia – najczęściej w formie pytania, np.: Czy bohaterowie literaccy częściej kierują się w życiu sercem, czy rozumem?; Czym dla człowieka może być podróżowanie?
- polecenie, które określa zadanie do wykonania – musisz zająć stanowisko wobec problemu i uzasadnić je. Polecenie informuje również o ilości tekstów, do których musisz odwołać się w wypracowaniu, np.: Rozważ problem i uzasadnij swoje stanowisko, odwołując się do podanego tekstu ... oraz innych wybranych tekstów kultury (albo tekstów literackich);
- informację o objętości Twojej pracy – Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów

Analiza tematu rozprawki:

- przeczytaj temat uważnie i ze zrozumieniem, najlepiej kilka razy
- podkreśl polecenie, które określa problem do rozważenia
- zaznacz w poleceniu słowa – klucze
- zastanów się, jakie zajmiesz stanowisko wobec sugerowanego problemu
- zwróć uwagę, do ilu tekstów – i jakich (kultury czy literackich) musisz się odwołać – jeśli w poleceniu jest liczba mnoga – musisz przywołać co najmniej dwa teksty (oprócz dołączonego fragmentu)
- wynotuj tytuły utworów, w których znajdujesz realizację podobnego problemu

W jednym i drugim przypadku pamiętaj – zaczynamy argumentację od analizy dołączonego do zadania tekstu!

Zakończenie:

- Podsumuj swoje rozważania – zbierz podane w rozwinięciu argumenty i wypunktuj wnioski końcowe, które wynikają z przywołanej przez Ciebie argumentacji.

Etap piąty: napisz rozprawkę.

Jeśli dobrze przygotujesz plan, zanalizujesz temat, określisz problem, przygotujesz argumenty – możesz rozpocząć pisanie rozprawki.

- zacznij od wstępu, w którym trafnie wprowadzisz do całości pracy i zachęcisz egzaminatora do dalszego czytania.
- następnie przejdź do rozwinięcia – tu przedstaw argumenty, które poprą Twoje stanowisko, tezę przyjętą na początku pracy. Pamiętaj, by akapity były logicznie zbudowane – każdy akapit powinien zawierać jedną zasadniczą myśl, wyrażoną w zdaniu głównym. Kolejne akapity powinny łączyć się ze sobą w logiczną całość.

Wstęp:

Pamiętaj, że wstęp nie może być długi, powinien zawierać:

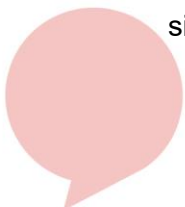
- krótkie wprowadzenie do tematu,
- sformułowaną tezę (hipotezę).

Rozwinięcie – to najbardziej rozbudowana część pracy, powinno być dłuższe niż wstęp i zakończenie razem wzięte.

Przedstawiasz w nim argumenty na poparcie przyjętej tezy (lub argumenty i kontrargumenty w przypadku hipotezy).

Jeśli dobrze przygotowałeś plan pracy (krok 4) – możesz teraz wykorzystać gotowe sformułowania, pamiętając o kompozycji wypowiedzi.

- Akapity w rozwinięciu muszą być logicznie zbudowane.
- Każdy akapit powinien zawierać jedną zasadniczą myśl, wyrażoną w zdaniu kluczowym.
- Pozostałe zdania muszą być z nim ściśle związane. Kolejne akapity powinny łączyć się ze sobą w logiczną i spójną całość.

(czyli) **Argument – rozwinięcie – przykład**

Są dobre argumenty, złe argumenty oraz takie, które nimi wcale nie są. Zaczynając od tych ostatnich, często uczniowie wygłaszają opinię uważając ją za argument.

Co więc sprawia, że argument staje się argumentem?

Argument to komunikat wsparty swego rodzaju uzasadnieniem, dlaczego jest on prawdziwy lub ważny. W najprostszej postaci to uzasadnienie przybiera formę odpowiedzi na pytanie „dlaczego?”.

Przepis na solidny argument - SEXI argument

Co zatem określa solidny argument? Cóż, solidny argument musi być **SEXI**, co dokładnie oznacza:

- **S** (State) - **stanowisko/postawa** [względem tematu, problemu]; przedstaw meritum, myśl przewodnią argumentu
- **EX** (Explain) – **wyjaśnienie**; krok po kroku wytłumacz co konkretnie masz na myśli, rozwiń swoje stanowisko
- **I** (Illustrate) - **zilustrowanie/dowód**; przełóż to, o czym pisałeś w dwóch poprzednich punktach na konkretny przykład.

Stanowisko/Postawa jest konkluzją twojego argumentu. To jest to, co pozostałe „składniki” argumentu próbują potwierdzić. Docelowo stwierdzenie jest krótkie, czytelne i jednoznaczne. Stwierdzenie musi być czytelne i zrozumiałe. Odbiorca musi dokładnie wiedzieć, jak brzmi Twój argument. Nie zostawiaj go z zagadką. Dlatego też najpierw zapisz argument w formie stwierdzenia. Na koniec upewnij się, że wszystkie słowa, które zawiera twoje stwierdzenie, nie są dwuznaczne. Upewnij się, że słowa, których używasz, terminologia są jasne, ale także samo twierdzenie musi być zrozumiałe samo w sobie.

Wyjaśnienie jest - jak sama nazwa wskazuje - wyjaśnieniem, dlaczego twoje stwierdzenie jest prawdziwe. Nazywamy to również - Twoim rozumowaniem lub po prostu analizą, której dokonujesz.

Pod względem logicznym - jest to miejsce, gdzie wysuwasz przesłanki, bądź wskazujesz okoliczności, które ostatecznie prowadzą do Twojego wniosku. Najczęściej uczniowie skąpią w tej części, podczas gdy jest to część najważniejsza. To jest rozumowanie, którym wspierasz swój argument i powinno być solidne, dokładnie przemyślane i przede wszystkim logiczne. Największym błędem, jaki w tym miejscu możemy popełnić, jest zakładanie z góry, że czytający naszą pracę już zna nasz tok rozumowania, którym podtrzymujemy stwierdzenie. W rzeczywistości nie zna go, co powoduje, że możemy zastosować skróty

Rozwinięcie, czyli sformułowanie własnego stanowiska wobec rozwiązania problemu przyjętego przez autora tekstu

- Odniesienie się do rozwiązania problemu przyjętego przez autora
- Sformułowanie argumentów, które będą potwierdzeniem Twojego stanowiska, poprzez odwołanie się do przykładów z innych tekstów kultury

Zakończenie, czyli podsumowanie

- Odniesienie się do rozwiązania problemu przyjętego przez autora tekstu i do własnego stanowiska, jakie zająłeś wobec rozwiązania problemu
- Sformułowanie wniosków, które wynikają z argumentacji uzasadniającej Twoje stanowisko

Temat 2 – Interpretacja porównawcza

Polecenie nie daje Ci żadnych wskazówek interpretacyjnych. Twoim zadaniem jest przedstawienie Twojego odczytania dwóch tekstów literackich, wskazania podobieństw i różnic między tymi tekstami i zebranie wniosków, jakie wynikną z tego zestawienia. Zatem praca powinna mieć formę dłuższej wypowiedzi argumentacyjnej.

Temat: Dokonaj interpretacji porównawczej podanych utworów. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 300 słów.

Polecenie wymaga jedynie:

- porównania tekstów, czyli zwrócenia uwagi na podobieństwa i różnice między podanymi tekstami

Teksty w tym zadaniu powinny być jednorodnie rodzajowo, tzn. porównuje się dwa utwory liryczne, epickie lub dramatyczne.

Koncepcja porównania utworów:

Najważniejsze pytanie, jakie powinieneś sobie zadać przy interpretacji porównawczej, to: dlaczego te właśnie teksty zostały ze sobą zestawione? Skoro masz je porównać, to znaczy, że w tych tekstach występują jakieś elementy podobne i różne.

- Równie ważne jest...
- Nie można pominąć także...
- Trzeba pamiętać, że...
- Przykładem tego jest...
- Odwołując się do...
- Nie jest to jednak jednoznaczne, można bowiem zauważyć, że...
- Można też na to spojrzeć z innej strony...

Zwroty, których lepiej **NIE** używać w pracy:

- We wstępie mojej pracy...
- W mojej pracy udowodnię, że...
- Postaram się to udowodnić, odwołując się do...
- Pierwszym argumentem na słuszność postawionej tezy....
- Kolejnym argumentem ...
- Po pierwsze..., po drugie...
- Przejdę teraz do omówienia...
- Sformułuję następującą tezę...
- Spróbuję udowodnić...
- Wykorzystam argumenty poparte przykładami różnych tekstów kultury...
- W zakończeniu mojej pracy...
- Jak widać moje argumenty....
- Moje argumenty doskonale udowadniają...

